Dansk · 10. klasse · Fortolkning og kommunikation

Sprog og identitet: din stemme i AI-tiden

Eleverne undersøger, hvad der sker med sprog og stemme, når man får hjælp af AI. De sammenligner dialekt, slang og AI-sprog og skriver en kort sproganalyse.

Fælles Mål
Fortolkning efter 9. klassetrin: Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion. Kommunikation: deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.

Det skal eleverne kunne

- Sammenligne eget sprog med AI’ens sprog
- Undersøge, hvad der forsvinder ved glatte tekster
- Skrive en kort sproganalyse og forsvare den

Forberedelse

- Vælg en kort tekst, eleverne selv har skrevet (fx en tidligere aflevering).
- Aftal, at eleverne selv vælger AI-værktøj, men skriver prompten ned.
- Forbered tre eksempler på dialekt og slang.

Lektioner

#	Det gør du	Tid	Det gør eleverne
1	**Din egen stemme** Eleverne vælger et stykke egen tekst og markerer ord og vendinger, der lyder som dem.	ca. 50 min.	Eleverne markerer og beskriver, hvad der kendetegner deres sprog.
2	**Lad AI «glatte» teksten** Eleverne bruger AI til at forbedre teksten og sammenligner: hvad forsvandt?	ca. 50 min.	Eleverne skriver tre forskelle og én ting, de fortrød.
3	**Dialekt og slang** Eleverne tester, hvordan AI forstår og oversætter slang og dialekt, og finder fejl.	ca. 55 min.	Eleverne udfylder skemaet over forståelse og fejl.
4	**Sproganalyse** Eleverne skriver en kort analyse (en side) og forsvarer den mundtligt.	ca. 60 min.	Eleverne afleverer analysen og forklarer den for en makker.

Hvornår bruger vi AI?

Selv først

- Skrive tekst i eget sprog
- Analysere forskellene

AI som hjælp

- Få sproget «glattet» som eksperiment
- Få forklaret et sprogbegreb

AI til tjek

- Sammenligne eget og AI-sprog
- Finde fejl i AI’ens oversættelse

Vurdering

Mål	Begynder	På vej	Sikker
Beskrive eget sprog	Nævner ord	Beskriver tre kendetegn	Forklarer, hvorfor sproget er sådan
Sammenligne	Ser forskelle	Forklarer forskelle	Vurderer konsekvenser
Analysere og forsvare	Skriver kort analyse	Analyserer med eksempler	Forsvarer og nuancerer

Tilpas

Hvis det går langsomt: Giv et analyseskema og færdige sprogbegreber (tone, ordvalg, rytme).

Hvis det går stærkt: Lad eleverne lave et lille «sprogkort» over klassens ord.

Facit til læreren

Opgave	Svar
Hvad forstår AI ikke?	Tit forstår AI ordene men mister tonen. Forklar forskellen mellem betydning og tone.

Tjek altid facit mod din egen kilde, før I bruger det i klassen. Opgaver uden facit er åbne.

Elevark: Sprog og identitet: din stemme i AI-tiden

Navn _____ Dato _____

Brug ikke AI, medmindre din lærer siger det. Skriv aldrig personlige oplysninger ind i en AI.

Bud først Let · ca. 15 min.

1. Markér din stemme

Vælg et afsnit, du selv har skrevet. Understreg tre ord eller vendinger, der lyder som dig. Hvorfor?

Undersøg og dokumentér Mellem · ca. 20 min.

2. Hvad forsvandt?

Bed en AI om at forbedre din tekst. Sammenlign. Skriv tre ting, der blev ændret, og hvad det gjorde ved din stemme.

Find fejlen Svær · ca. 20 min.

3. Hvad forstår AI ikke?

Test AI'en med tre eksempler på slang eller dialekt. Hvad forstod den, og hvad misforstod den?

Eksempler: «Det var da lige vildt, mand.» «Han er helt væk.» «Jeg gider ikke det der.»

Rangér og begrund Mellem · ca. 10 min.

4. Hvilken version er mest dig?

Sæt tre versioner af teksten i rækkefølge efter, hvor meget de lyder som dig. Begrund.

Spil rollen Mellem · ca. 20 min.

5. Interview om sprog

To og to: Interview hinanden om, hvordan I skriver og taler hjemme, med venner og i skolen.

Forklar mundtligt Svær · ca. 10 min.

6. Forsvar din analyse

Forklar din analyse i to minutter uden manuskript. Hvad ville du have svaret på spørgsmålet: Er AI-sprog dårligt sprog?

Tjek dig selv

Jeg brugte AI til: _____ Det gjorde jeg selv: _____